

Briuselis, 2018 m. kovo 23 d.
(OR. en)

EUCO XT 20001/18

BXT 25
CO EUR 5
CONCL 2

PRANEŠIMAS

nuo:	Tarybos generalinio sekretoriato
kam:	Delegacijoms
Dalykas:	Europos Vadovų Taryba (50 straipsnis) (2018 m. kovo 23 d.) – Gairės

Delegacijoms¹ pridedamos pirmiau nurodytame Europos Vadovų Tarybos (50 straipsnis) susitikime priimtos gairės.

¹ Pateikus pranešimą pagal ES sutarties 50 straipsnį, Europos Vadovų Tarybos narys, atstovaujantis iš ES išstojančiai valstybei narei, Europos Vadovų Tarybos diskusijose arba priimant sprendimus dėl išstojančios valstybės narės nedalyvauja.

1. Europos Vadovų Taryba palankiai vertina derybininkų pasiektą susitarimą dėl Susitarimo dėl išstojimo teisinio teksto dalių, apimančių piliečių teises, finansinį susitarimą, kai kuriuos kitus išstojimo klausimus ir pereinamąjį laikotarpį. Europos Vadovų Taryba primena, kad dėl kitų klausimų dar reikia susitarti, o pažanga derybose gali būti daroma tik tuo atveju, jei bus visapusiškai įvykdyti visi ligi šiol priimti įsipareigojimai, ir šiuo atžvilgiu palankiai vertina Ministrės Pirmininkės T. May rašytinius patikinimus, visų pirma dėl Airijos / Šiaurės Airijos. Europos Vadovų Taryba ragina intensyviau dėti pastangas sprendžiant likusius išstojimo klausimus, taip pat klausimus, susijusius su Susitarimo dėl išstojimo teritoriniu taikymu, visų pirma, kiek tai susiję su Gibraltaru, ir pakartoja, kad nesusitarta dėl nieko, kol nesusitarta dėl visko.
2. Europos Vadovų Taryba primena ir dar kartą patvirtina savo 2017 m. balandžio 29 d. ir gruodžio 15 d. gaires; jos visos tebetaikomos ir jų principų turės būti laikomasi būsimuose santykiuose su JK. Europos Vadovų Taryba atkreipia dėmesį į 2018 m. kovo 14 d. Europos Parlamento rezoliuciją dėl pagrindinių būsimų ES ir Jungtinės Karalystės santykių principų.
3. Europos Vadovų Taryba pakartoja, kad Sąjunga pasiryžusi palaikyti kuo glaudesnę partnerystę su JK ateityje. Tokia partnerystė turėtų apimti bendradarbiavimą prekybos srityje ir ekonominį bendradarbiavimą, taip pat kitas sritis, visų pirma kovą su terorizmu bei tarptautiniu nusikalstamumu, taip pat saugumą, gynybą ir užsienio politiką.
4. Tuo pačiu metu Europos Vadovų Taryba turi atsižvelgti į ne kartą pareikštas JK pozicijas, kuriomis ribojamas tokios būsimos partnerystės mastas. Dėl nepriklausymo muitų sąjungai ir bendrajai rinkai neišvengiamai kils trintis prekybos srityje. Dėl išorės tarifų ir vidaus taisyklių skirtumų, taip pat dėl bendrų institucijų ir bendros teisinės sistemos nebuvimo būtina vykdyti patikrinimus ir kontrolę, kad būtų išlaikytas ES bendrosios rinkos, taip pat JK rinkos vientisumas. Tai, deja, turės neigiamų ekonominių pasekmių, visų pirma Jungtinėje Karalystėje.

5. Šiomis aplinkybėmis Europos Vadovų Taryba pateikia šias gaires rengiantis pradėti derybas dėl visa apimančio pagrindinių būsimų santykių principų supratimo, kuris bus išdėstytas prie Susitarimo dėl išstojimo pridėtame ir jame nurodytame politiniame pareiškime.
6. Toliau pateiktame požiūryje atspindėtas teisių ir pareigų lygis, atitinkantis JK išdėstytas pozicijas. Jei šios pozicijos keistųsi, Sąjunga bus pasirengusi iš naujo apsvarstyti savo pasiūlymą laikydamosi 2017 m. balandžio 29 d. ir gruodžio 15 d. gairėse bei šiose gairėse išdėstytų principų.
7. Šiame kontekste Europos Vadovų Taryba visų pirma pakartoja, kad bet koks susitarimas su Jungtine Karalyste turės būti grindžiamas teisių ir pareigų pusiausvyra ir kad juo turės būti užtikrintos vienodos sąlygos. Sąjungai nepriklausanti valstybė, kuri nevykdo tų pačių pareigų kaip valstybė narė, negali turėti tų pačių teisių ir naudotis tais pačiais privalumais kaip valstybė narė.

Europos Vadovų Taryba primena, kad keturios laisvės yra nedalomos ir kad iš jų negalima išsirinkti tik to, kas patinka, pasitelkiant sektoriniu požiūriu grindžiamą dalyvavimą bendrojoje rinkoje, kuriuo būtų pakenkta bendrosios rinkos vientisumui ir tinkamam veikimui.

Europos Vadovų Taryba dar kartą pakartoja, kad Sąjunga išsaugos savo sprendimų priėmimo autonomiškumą, todėl Jungtinė Karalystė kaip trečioji valstybė nedalyvaus Sąjungos institucijų darbe ir nedalyvaus Sąjungos įstaigų, organų ir agentūrų sprendimų priėmimo procese. Taip pat bus visapusiškai gerbiamas Europos Sąjungos Teisingumo Teismo vaidmuo.

8. Kalbant apie ekonominių santykių esmę, Europos Vadovų Taryba patvirtina esanti pasirengusi inicijuoti darbą siekiant subalansuoto, plataus užmojo ir įvairias sritis apimančio laisvosios prekybos susitarimo (LPS), jeigu tik yra pakankamos garantijos, kad užtikrinamos vienodos sąlygos. Šis susitarimas bus užbaigtas ir sudarytas, kai JK nebebus valstybė narė. Tačiau toks susitarimas negali teikti tokios pačios naudos kaip narystė ir negali prilygti dalyvavimui bendrojoje rinkoje arba tam tikrose jos dalyse. Šiame susitarime būtų nagrinėjami šie klausimai:

- i) prekyba prekėmis, siekiant apimti visus sektorius ir siekiant išlaikyti nulinius tarifus ir netaikyti jokių kiekybinių apribojimų, taikant atitinkamas kilmės taisykles.

Bendrame LPS kontekste turėtų būti išlaikyta esama abipusė prieiga prie žvejybos vandenų ir išteklių;

- ii) deramas muitinių bendradarbiavimas išsaugant šalių reglamentavimo bei jurisdikcinį autonomiškumą ir ES muitų sąjungos vientisumą;
- iii) tvarka, susijusi su techninėmis prekybos kliūtimis ir sanitarijos ir fitosanitarijos priemonėmis;
- iv) savanoriško bendradarbiavimo reglamentavimo srityje sistema;
- v) prekyba paslaugomis siekiant sudaryti sąlygas patekti į rinką ir teikti paslaugas pagal priimančiosios valstybės taisykles, įskaitant teikėjų įsisteigimo teisę, tokiu mastu, kokiu tai suderinama su tuo, kad JK taps trečiąja valstybe, o Sąjunga ir JK nebeturės bendros reglamentavimo, priežiūros, vykdymo užtikrinimo ir teisminės sistemos;
- vi) galimybės patekti į viešųjų pirkimų rinkas, investicijos ir intelektinės nuosavybės teisių apsauga, įskaitant geografines nuorodas, ir kitos Sąjungai rūpimos sritys.

- 9. Būsima partneryste turėtų būti reaguojama į pasaulinius iššūkius, visų pirma klimato kaitos ir darnaus vystymosi, taip pat tarpvalstybinės taršos srityse, kur Sąjunga ir JK turėtų toliau glaudžiai bendradarbiauti.

10. Būsima partnerystė turėtų apimti plataus užmojo nuostatas dėl fizinių asmenų judėjimo, remiantis visišku abipusiškumu ir nediskriminavimu tarp valstybių narių, ir susijusias sritis, pavyzdžiui, socialinės apsaugos sistemų koordinavimą ir profesinių kvalifikacijų pripažinimą. Šiame kontekste galėtų būti apsvaistytos teismo bendradarbiavimo bylose, susijusiose su santuoka, tėvų pareigomis ir kitomis susijusiomis sritimis, galimybės, atsižvelgiant į tai, kad JK bus Šengeno erdvei nepriklausanti trečioji valstybė ir kad tokiam bendradarbiavimui turėtų būti nustatytos tvirtos apsaugos priemonės, kuriomis būtų užtikrinta visapusiška pagarba pagrindinėms teisėms.
11. Kalbant apie socioekonominį bendradarbiavimą, galėtų būti numatyti šie aspektai:
 - i) transporto paslaugų srityje turėtų būti siekiama užtikrinti tolesnį susisiekimą tarp JK ir ES po JK išstojimo. Tai būtų galima pasiekti, *inter alia*, oro susisiekimo susitarimu kartu su susitarimais dėl aviacijos saugos ir saugumo, taip pat susitarimais dėl kitų rūšių transporto, kartu užtikrinant griežtas vienodas sąlygas itin konkurencingose sektoriuose;
 - ii) kalbant apie tam tikras Sąjungos programas, pavyzdžiui, mokslinių tyrimų bei inovacijų ir švietimo bei kultūros srityse, JK dalyvavimui turėtų būti taikomos atitinkamos trečiųjų valstybių dalyvavimo sąlygos, kurios turi būti nustatytos atitinkamose programose.
12. Atsižvelgiant į JK geografinį artumą bei JK ir ES 27 ekonominę tarpusavio priklausomybę, būsiami santykiai tenkins abi puses tik tuo atveju, jei jie apims tvirtas garantijas, kuriomis užtikrinamos vienodos sąlygos. Turėtų būti siekiama užkirsti kelią nesąžiningam konkurenciniam pranašumui, kuriuo JK galėtų naudotis sumažindama apsaugos lygį, *inter alia*, konkurencijos ir valstybės pagalbos, mokesčių, socialinių, aplinkos apsaugos ir reglamentavimo priemonių bei praktikos atžvilgiu. Šiuo tikslu susitarime reikės nustatyti materialinės teisės normas, suderintas su ES ir tarptautiniais standartais, deramus mechanizmus siekiant užtikrinti veiksmingą įgyvendinimą viduje, vykdymo užtikrinimo ir ginčų sprendimo mechanizmus, taip pat reikės Sąjungos autonominių teisių gynimo priemonių, kurie visi atitiktų ES ir JK ekonominio tarpusavio ryšio gilumą ir apimtį.

Būsimais pagrindiniais principais turėtų būti apsaugotas finansinis stabilumas Sąjungoje, ir jie turėtų atitikti jos reglamentavimo ir priežiūros tvarką bei standartus ir jų taikymą.

13. Kalbant apie kitas sritis – ne bendradarbiavimo prekybos srityje ir ne ekonominio bendradarbiavimo – kuriose Sąjunga jau nurodė esanti pasirengusi nustatyti konkrečias partnerystes, Europos Vadovų Taryba mano, kad:
 - i) teisėsaugos ir teisminis bendradarbiavimas baudžiamosiose bylose turėtų būti svarbus būsimų ES ir JK santykių elementas dėl geografinio artumo ir bendrų grėsmių, su kuriomis susiduria Sąjunga ir JK, atsižvelgiant į tai, kad JK bus Šengeno erdvei nepriklausanti trečioji valstybė. Būsima partnerystė turėtų apimti veiksmingą keitimąsi informacija, paramą teisėsaugos institucijų operatyviam bendradarbiavimui ir teisminiam bendradarbiavimui baudžiamosiose bylose. Turės būti nustatytos tvirtos apsaugos priemonės, kuriomis būtų užtikrinta visapusiška pagarba pagrindinėms teisėms ir veiksmingi vykdymo užtikrinimo ir ginčų sprendimo mechanizmai;
 - ii) atsižvelgiant į mūsų bendras vertybes ir bendrus iššūkius, turėtų būti vykdomas tvirtas ES ir JK bendradarbiavimas užsienio, saugumo ir gynybos politikos srityse. Būsima partnerystė turėtų būti gerbiamas Sąjungos sprendimų priėmimo autonomiškumas, atsižvelgiant į tai, kad JK bus trečioji valstybė, ir numatyti atitinkami dialogo, konsultacijų, koordinavimo, keitimosi informacija ir bendradarbiavimo mechanizmai. Kaip būtina keitimosi informacija tokio bendradarbiavimo kontekste sąlyga turėtų būti įdiegtas susitarimas dėl informacijos saugumo.
14. Atsižvelgiant į duomenų judėjimo keliose būsimų santykių srityse svarbą, turėtų būti įtrauktos taisyklės dėl duomenų. Kalbant apie asmens duomenis, apsaugą turėtų reglamentuoti Sąjungos taisyklės dėl tinkamumo siekiant užtikrinti tokį apsaugos lygį, kuris būtų iš esmės lygiavertis Sąjungos lygiui.

15. Mūsų būsimų santykių su JK valdymo klausimai turės apimti valdymo ir priežiūros, ginčų sprendimo ir vykdymo užtikrinimo klausimus, įskaitant sankcijų ir atsakomųjų veiksmų mechanizmus. Rengiant bendrą būsimų santykių valdymo sistemą, reikės atsižvelgti į:
- i) būsimų santykių turinį ir apimtį;
 - ii) būtinybę užtikrinti veiksmingumą ir teisinį tikrumą;
 - iii) ES teisinės sistemos autonomiškumo reikalavimus, įskaitant Europos Sąjungos Teisingumo Teismo vaidmenį, visų pirma, kaip išplėtota teismineje praktikoje.
16. Europos Vadovų Taryba, padedama Tarybos, toliau įdėmiai stebės derybas visais jų aspektais ir birželio mėn. susitikime vėl aptars, visų pirma, likusius išstojimo klausimus ir pagrindinius būsimų santykių principus. Kol kas Europos Vadovų Taryba ragina Komisiją, Sąjungos vyriausiąjį įgaliotinį užsienio reikalams ir saugumo politikai ir valstybes nares tęsti darbą, siekiant visais lygmenimis pasirengti Jungtinės Karalystės išstojimo pasekmėms, atsižvelgiant į visus galimus rezultatus.
-